

Loterijbelasting

VOORLOPIG VERSLAG

Nr. 4

De Bijzondere Commissie, in welke handen het onderhavige ontwerp van wet is gesteld, heeft de eer, daaromtrent als volgt te rapporten.

Algemeen

Vele leden hadden met teleurstelling kennis genomen van de inhoud van het voorstel om, naar aanleiding van de indiening van het wetsvoorstel tot wijziging van de Loterijwet (5786), de fiscale bepalingen op loterijgebied aan een herziening te onderwerpen.

De in de memorie van toelichting voor de invoering van de loterijbelasting gegeven motivering achtten deze leden zeer zwak. Zo bevat die memorie de mededeling, dat de Regering het niet verantwoord acht, dat slechts bij de Staatsloterij de prijzen en premies zijn onderworpen aan een inhouding — welke thans plotseling wordt verhoogd —, terwijl prijzen uit door particulieren georganiseerde loterijen of andere vormen van spel en weddenschap vrijuit zouden gaan.

Aldus zijn, zo merkten deze leden op, twee aspecten van het vraagstuk buiten beschouwing gelaten. Allereerst dient de inhouding op de prijzen en premies bij de Staatsloterij tevens voor een bestrijding van de aan deze loterij verbonden kosten. Bij de voetbaltotalisator, waarom het hier toch vooral gaat en die het enige nieuwe element in deze materie oplevert, zal ook zonder invoering van een loterijbelasting een heel wat lager percentage van het totaal der ingeleigde gelden aan de prijswinnaars worden uitgekeerd dan bij de Staatsloterij.

Voorts dient men het doel in het oog te houden, hetwelk met het in wetsontwerp 5786 neergelegde voorstel wordt nagestreefd. Primair is de strekking van dat ontwerp, een bepaald in de gemeenschap aanwezig verlangen binnen verantwoorde banen te leiden, welke gelegenheid tevens te benutten zal zijn voor het openen van de mogelijkheid, gelden bijeen te brengen, ten einde financiële steun te verlenen aan instellingen, werkzaam ten algemenen nutte. Ter wille van bedoelde verantwoorde banen mogen de prijzen niet te hoog, doch evenmin te laag zijn; ter wille van het succes voor het bijeenbrengen van gelden mogen ze al evenmin op een te laag peil liggen. De Regering onderschrijft, aldus deze leden, beide richtlijnen. Als zij dan ook de prijzen aan een maximum van f 25 000 bindt en van dit bedrag 20 pct. aan belasting inhoudt, dan betekent dit in feite, dat zij voor het slagen van de in wetsontwerp 5786 voorziene regeling of wel een maximumprijs van f 20 000 voldoende acht, of wel gebruik gemaakt wil zien van het bepaalde in artikel 5, tweede lid, van het onderhavige ontwerp, doch dit betekent in beide gevallen, dat zij gelden aan de instellingen ten algemenen nutte onthoudt.

Nog een tweede motief om de prijzen te belasten, hadden deze leden in de memorie van toelichting aangetroffen. Aldaar wordt er de aandacht op gevestigd, dat thans de gewonnen prijs, indien deze geheel door het lot wordt bepaald, buiten elke heffing blijft, als men buiten het kader van de uitoefening van een beroep of bedrijf aan de loterij deelneemt, doch dat ze door het progressieve tarief van de inkomstenbelasting wordt getroffen, zo een zekere mate van op zich zelf staande arbeid aan het materiële gewin heeft bijgedragen. Het streven, te dezer zake tot gelijkheid in behandeling te komen, heeft de

Regering ertoe gebracht voor te stellen, ook de binnenlandse prijswinnaars van buitenlandse kansspelen in de belasting te betrekken. De hier aan het woord zijnde leden hielden met name deze laatste consequentie van de begeerde gelijkmaking voor onwenselijk op nader uiteen te zetten overwegingen. Zij konden aan dit motief om de prijzen te belasten derhalve weinig waarde toekennen.

Van andere zijde, waar gemeend werd, dat de winnaars van grote prijzen in buitenlandse loterijen er niet of hoogst zelden in zullen slagen hun identiteit verborgen te houden, werd de suggestie geopperd, het winnen van kleine prijzen — b.v. maximaal f 500 — in buitenlandse loterijen vrij te stellen, doch dan het streven naar gelijke behandeling hierin tot uiting te brengen, dat voor binnenlandse loterijen hetzelfde regime zal gelden.

Verscheidene leden konden zich daarentegen met de gedachte, alle inkomsten uit kansspelen aan een fiscale heffing te onderwerpen, zeer wel verenigen. De tegenwoordige toestand, waarbij dit in sommige gevallen wél, in andere gevallen niet gebeurt, terwijl de vraag of men met het ene of met het andere geval te maken heeft door de ene inspecteur anders kan worden beoordeeld dan door de andere, kwam hun zeer onbevredigend voor. Een gelijke behandeling van de inkomsten uit de Staatsloterij en andere inkomsten uit kansspelen zagen zij als rechtvaardig.

Deze leden zouden het overigens op prijs stellen, indien de Regering duidelijk zou maken, wat is bedoeld met de — minder vaak voorkomende — gevallen, waarin het voordeel uit loterij een bestanddeel vormt van de winst van bedrijf en zelfstandig uitgeoefend beroep. Is daarvoor de herkomst van het voor de inzet gebruikte geld een factor van belang? Als zodanig bedrijf of beroep zal het — illegale — boekmakersbedrijf toch niet zijn te verstaan? Van andere zijde werd de veronderstelling geuit, dat de gesignaleerde passage uit de memorie van toelichting betrekking zou hebben op de collecteurs der Staatsloterij en op de in artikel 10, tweede lid, der Loterijwet bedoelde wederverkopers, de z.g. debitanten.

Sommige leden waren van oordeel, dat reeds het enkele feit, dat prijzen en premies bij de Staatsloterij sinds jaar en dag aan een heffing onderworpen zijn, waartegen het rechtsgevoel zich niet verzet, een heffing op de prijzen uit loterij rechtvaardigde. Bovendien vermochten deze leden niet in te zien waarom een vergroting van financiële draagkracht, ontstaan uit hoofde van een loterijprijs, een uitzondering zou moeten vormen op de in het fiscale recht algemeen geldende regel ter zake.

Evenmin als bij inkomsten in de zin van het Besluit inkomstenbelasting 1941 de moraliteitsvraag een rol kan spelen, aldus deze leden, is dit bij een belasting als de onderhavige het geval. Onafhankelijk derhalve van de vraag of wetsontwerp 5786 al dan niet aanvaardbaar ware, achten zij het betrekken van loterijprijzen — ook die van de Staatsloterij — in een belasting in beginsel juist.

Ofschoon deze leden strikt formele argumenten erkenden, welke ervoor zouden pleiten in dit geval een bijzondere heffing in het leven te roepen, noemden zij het verheugend, dat de keuze van de Regering op een belasting is gevallen. Op deze wijze immers blijft de medewerking van de Staten-Generaal in gevallen van wijziging, b.v. van het tarief en de grondslag, ingevolge artikel 188 der Grondwet noodzakelijk.

De onderhavige belasting kan niet, zo vervolgden de hier aan het woord zijnde leden, als een strikt zakelijke worden beschouwd, evenmin als een louter persoonlijke. Met beide facetten zal derhalve bij de toepassing rekening moeten worden gehouden. Hoe ziet de Regering de verhouding tussen beide karakterbepalende elementen?

Deze leden waren van gevoelen, dat invoeging van een belasting op loterijprijzen in het Besluit inkomstenbelasting 1941 strijdig zou zijn met het geldende inkomensbegrip. Ook onderschreven zij de opvatting van de Regering, dat een dergelijke inpassing in meerdere gevallen tot onbillijke resultaten

zou leiden. Het voorstel alle loterijprijzen — ook die van de Staatsloterij — aan een afzonderlijke belastingheffing te onderwerpen was voor hen aanvaardbaar.

Ook met het voorgestelde systeem van heffing werd door deze leden gaarne ingestemd. De perceptiekosten zullen laag blijken te zijn, terwijl de uitvoering van deze belasting noch van belastingplichtigen, noch van derden, noch van de fiscus veel administratieve werkzaamheden vergt.

Deze leden merkten ten slotte op te beseffen, dat de invoering van een loterijbelasting, naast de toepassing van het dienstentarium van de omzetbelasting van 4 pct., voor degenen, die zich met de organisatie van kansspelen bezighouden, een totaal nieuwe situatie schept. Alhoewel zij meenden, dat bedoelde personen en instellingen zich voortaan hebben in te stellen op deze nieuwe situatie, stelden zij de vraag in hoeverre de voorwaarden, waaronder de Minister van Justitie vergunning verleent tot het aanleggen en houden van een loterij, waarbij zij met name dachten aan de bestaande verhouding 60 pct.—40 pct., thans dienen te worden herzien. Zij zouden de mening van de Regering hieromtrent gaarne vernemen.

Vele weer andere leden zouden het op prijs stellen, indien de Regering enige nadere informatie zou kunnen verstrekken over de jurisprudentie met betrekking tot de belastbaarheid van prijzen, zo b.v. de prijzen van reclameprijsvragen, en de daarin eventueel aanwijsbare ontwikkeling. Is het juist, dat ten aanzien van de prijzen van reclameprijsvragen e.d. een neiging aanwijsbaar is om deze in afnemende mate tot het belastbaar inkomen te rekenen? Wat is de betekenis van de mededeling, dat de jurisprudentie „in het algemeen” de prijzen van reclameprijsvragen tot het belastbaar inkomen rekent? In welke gevallen gebeurde dit niet en wat was de daarvoor aangevoerde motivering?

Verscheidene leden zouden gaarne nadere inlichtingen willen ontvangen over de consequenties van dit ontwerp voor de paardensporttotalisator. Blijkens de memorie van toelichting ligt het in de bedoeling de omzetbelasting, die sinds 1 juli 1950 0,8 pct. van inzet bedraagt, op 4 pct. te brengen.

Deze leden hadden bovendien vernomen, dat in ambtelijke kringen de opvatting heerste, dat op grond van artikel 4, tweede lid, de prijzen van de totalisator niet onder de uitzonderingsbepalingen van het eerste lid van dat artikel zouden vallen. Zij zouden gaarne vernemen of de bewindslieden deze uitleg onderschreven. Indien dit laatste het geval zou zijn, dan zou dit huns inziens te zamen met de bovengenoemde verhoging van de omzetbelasting rampzalige gevolgen voor de totalisator hebben.

Deze leden wezen ter adstructie van deze stelling op het grote verschil tussen de paardensporttotalisator en de voetbalpool. In de eerste plaats mag er op grond van de Totalisatorwet slechts worden gespeeld op het terrein, waar de wedstrijden worden gehouden. Men kan dus niet thuis de uitslagen invullen. Dit betekent niet alleen, dat de exploitatie duur is (overal gebouwen, vast personeel voor verkoop- en uitbetaalkassa en rekenkamer, enz.), doch tevens wordt daardoor het aantal deelnemers aanzienlijk beperkt, zodat ook de winstkansen gering zijn. De nettowinst per gulden inzet bedraagt gemiddeld f 4.

Het feit, dat desalniettemin een vrij grote omzet bereikt wordt, vindt zijn oorzaak in de relatief geringe verlieskansen, aangezien op grond van de wet 80 pct. van de inzet weer in de vorm van prijzen wordt terugbetaald.

Een wijziging van deze verhouding tussen verlies- en winstkansen zal tot gevolg hebben, dat de belangrijkste categorie spelers, nl. die van de kleine spelers, die door het spel slechts meer geïnteresseerd willen zijn in de uitslag van een wedstrijd, zich gaat terugtrekken. De hier aan het woord zijnde leden staafden hun beweging, dat dit de belangrijkste categorie spelers is, met het volgende overzicht van de in 1959 verkochte tickets:

f 1	.....	50	pct.
f 2,50	.....	25,4	pct.
f 5	.....	14,6	pct.
f 10	(max.).....	10	pct.

Toch zou de loterijbelasting op de prijswinnaars verhaald moeten worden, aangezien de wet voorschrijft, dat slechts 20 pct. van de inzet mag worden ingehouden. Daaruit kan men niet 4 pct. omzetbelasting plus 16 pct. loterijbelasting (20 pct. van 80 pct.) plus alle kosten en beloningen voor de winnende paarden voldoen.

Deze betaling door de winnaars betekent, aldus deze leden, dat in vele gevallen niet eens meer eigen geld aan de winnaars zou kunnen worden uitbetaald. Ook dit zal de animo sterk doen dalen. De hier aan het woord zijnde leden vestigden ten slotte nog eens de aandacht op de motieven voor de Totalisatorwet, welke onder meer gelegen waren in het weren van de z.g. bookmakers. Indien de winstkansen bij de paardensporttotalisator onaantrekkelijk worden, zal dit euvel de kop weer gaan opsteken. Voorts heeft men met behulp van de totalisator-gelden de paardenfokkerij enorm vooruit kunnen brengen, terwijl de gehele draf- en rensport zijn huidige bloei aan de totalisator te danken heeft. Belangrijke bedragen komen jaarlijks ter beschikking van het Fonds Nederlandse Veefokkerij en van de organisaties van landelijke ruiters. Dit alles wordt, zo vreesden deze leden, ernstig in gevaar gebracht door de paardensporttotalisator op gelijke wijze te gaan behandelen als de voetbalpool, terwijl in feite de omstandigheden totaal verschillend zijn. Deze leden zouden het dan ook op prijs stellen, indien de huidige beschikking van de Minister van Financiën inzake de omzetbelasting gehandhaafd zou blijven en uitdrukkelijk zou worden vastgesteld, dat artikel 4, tweede lid, niet slaat op het geval van de paardensporttotalisator.

Enige leden hadden uit hetgeen in de nota betreffende lichamelijke vorming en sport (kamerstuk 5874, nr. 1, blz. 34, 35, 37 en 40) en de als bijlagen daarbij gevoegde tabellen nrs. 43, 44 en 45 geconstateerd, dat de gemeenten niet onaanzienlijke geldelijke bijdragen geven en dat de Regering de gemeenten op de tot dusver bewandelde weg wenst te zien voortgaan.

Zij vroegen, of het dan niet in de lijn der redelijkheid ligt, de opbrengst van de ingevolge het onderhavige voorstel te heffen belasting te doen vloeien in het Gemeentefonds, ten einde aldus te bevorderen, dat deze belasting enerzijds de zware geldelijke lasten van de gemeenten enigermate verlicht, anderzijds mogelijkheden opent om de gemeenten op de ingeslagen weg — van financiële steunverlening aan lichamelijke opvoeding en sport — sneller te doen voortgaan.

Het tarief. Verscheidene leden achtten het voorgestelde tarief van 20 pct., zijnde het laagste bijzondere tarief, dat de inkomstenbelasting kent, niet zonder meer onaantvaardbaar.

Sommige leden waren van oordeel, dat in de gedachtengang, dat een loterijprijs dient te worden belast mede uit een oogpunt van vergroting van financiële draagkracht, het proportionele tarief niet past. Uit hoofde van een rechtvaardige drukverdeling, passend bij een stelsel van heffing, mede gebaseerd op de vergrote financiële draagkracht, kwam het deze leden wenselijk voor, het proportionele tarief te wijzigen in een progressief tarief, opklimmend — na de objectieve vrijstellingen — van b.v. 5 tot 35 pct. van de prijs.

Vele leden verzochten om een nadere motivering van het in het ontwerp vervatte tariefpercentage. Zij wezen erop, dat, nu de aan de Staatsloterij verbonden prijzen onder hetzelfde tarief worden gebracht, zulks voor de winnaars van deze prijzen een verhoging betekent van het op de prijzen in te houden bedrag, waarvan de noodzakelijkheid deze leden niet zonder meer duidelijk was. Had het niet meer voor de hand gelegen, het tarief op 15 pct. te stellen?

Moet het overigens wel juist en in overeenstemming met de bedoeling van de Regering worden geacht — zo vroegen de hier aan het woord zijnde leden vervolgens —, dat het voorgestelde „matige” tarief voor de winnaars van kleinere prijzen, die een bescheiden inkomen genieten, tot een hogere belasting kan leiden dan indien de prijs normaal in de loon- of inkomstenbelasting zou worden betrokken?

Kan de Regering een aantal voorbeelden geven ter illustratie van dit gevolg en wil zij overwegen, of in dergelijke ge-

vallen niet een meer bevredigende oplossing kan worden gevonden, waarbij eveneens tot haar recht komt de in de memorie van toelichting vermelde gangbare maatschappelijke opvatting, dat prijzen niet tot het normale, periodiek vloeiende inkomen plegen te worden gerekend?

Prijzen in goederen. De voorgestelde belasting op in goederen verstrekte prijzen ontmoette bedenkingen van verschillende zijden.

Verscheidene leden achtten de in het 4de lid van artikel 6 voorgeschreven wijze van heffing, welke erop zou neerkomen, dat de inhoudingsplichtige zelf de belasting voor zijn rekening neemt, in de praktijk welhaast onuitvoerbaar. Aangezien deze betaling een onderdeel vormt van de kosten van de loterij, die meestentijds op grond van de vergunningsvoorwaarden niet meer dan 40 pct. mogen bedragen, stelden deze leden de vraag of de Minister van Justitie bereid zal zijn in den vervolge te bepalen, dat naast de loterijbelasting, welke de organiserende instelling heeft voldaan, de aan de loterij verbonden kosten niet meer dan 40 pct. van de bruto-opbrengst mogen bedragen. Of ziet de Minister een andere mogelijkheid om aan de begrijpelijke bezwaren van liefdadigheidsinstellingen tegemoet te komen?

Vele leden hadden de indruk, dat de Regering zich onvoldoende rekenschap had gegeven van de consequenties van haar voorstel te dezer zake. Zij vestigden er de aandacht op, dat veel charitatieve instellingen loterijen met goederenprijzen organiseren en in belangrijke mate bij de verwezenlijking van hun charitatieve doelstellingen van het succes van dergelijke loterijen afhankelijk zijn.

Zal de voorgestelde belasting er nu niet toe leiden, dat de winnaars van goederenprijzen als regel zullen verlangen de prijzen in geld uitgekeerd te krijgen en zal daarmee de mogelijkheid niet komen te vervallen om als prijzen goederen tegen sterk gereduceerde prijs dan wel gratis ten bate van het charitatieve doel te verkrijgen en zodoende te voldoen aan de door de Minister van Justitie bij diens vergunningverlening gestelde vereiste, dat de noodzakelijke kosten de 40 pct. van de bruto-opbrengst van de loterij niet mogen overschrijden?

Sommige leden was het opgevallen, dat, ingeval de prijzen uit goederen bestaan, een maatstaf van heffing wordt voorgesteld, waarmee een nieuw waardebegrip zou worden ingevoerd, te weten de waarde, welke aan de prijzen in het economisch verkeer worden toegekend. Tegen deze maatstaf hadden zij vooralsnog bezwaren.

Zo konden zij niet inzien waarom het bij de Loterijwet te hanteren waardebegrip ontleend zou moeten worden aan een begrip uit de vermogensbelasting. De belasting van een loterijprijs, d.i. toevloeiing van draagkracht, is een gans andere zaak dan een belasting van een (bestaand) vermogen.

Voorts voelden deze leden het als een bezwaar, dat dit nieuwe waardebegrip thans reeds zou worden geïntroduceerd, zonder dat vaststond, dat dit novum uit het ontwerp-Wet op de vermogensbelasting 1958 (5380) door de Staten-Generaal zal worden geaccepteerd.

Ten slotte merkten deze leden op, dat de vergroting van de financiële draagkracht van de winnaar in de meeste gevallen niet gelijk is aan de geldelijke uitkomst van bedoeld waardebegrip, die in feite neer zal komen op de catalogusprijs. Een prijs, bestaande b.v. uit een reis per vliegtuig voor twee personen met de catalogusprijs van f 2000, verhoogt de financiële draagkracht van de winnaar niet met f 2000. Een prijs, bestaande uit een auto, welke de gelukkige winnaar van de hand wenst te doen, b.v. omdat hij zich het houden van een auto niet kan veroorloven, zal bij verkoop de cataloguswaarde niet opbrengen. In dergelijke gevallen is het niet rechtvaardig, een heffingsmaatstaf te hanteren naar f 2000, c.q. de cataloguswaarde van de auto. Is de Regering bereid, de invoering van een andere maatstaf, welke meer is afgestemd op het persoonlijke facet van de loterijbelasting, te overwegen?

Prijzen uit buitenlandse loterijen. De vele leden, die reeds eerder te verstaan hadden gegeven, het onwenselijk te achten,

inkomsten uit buitenlandse kansspelen onder de voorgestelde loterijbelasting te brengen en bij wie verscheidene andere leden zich aansloten, wezen erop, dat de Regering blijkens de memorie van toelichting zelf reeds moeilijkheden voorziet ten gevolge van de naamloosheid van de prijswinnaars.

Ook indien men de vraag in het midden laat, of het juist is de ontvanger van buitenlandse inkomsten te belasten, waar het land van herkomst dier inkomsten van mening is, dat daarvan geen belasting behoort te worden geheven, kan de vraag worden gesteld, of het juist is een belastingplicht te scheppen, indien men zeker weet, dat de overtredingen van de onderhavige wetsvoorschriften schering en inslag zouden zijn, en dat het afdwingen van de naleving welhaast onoverkomelijke moeilijkheden zou opleveren; daarmee zou ook de hoogte van het recht in geen enkel opzicht gediend zijn. Voor zich beantwoordden de hier aan het woord zijnde leden deze vraag ontkennend, doch zij zagen het oordeel der Regering met belangstelling tegemoet.

De schoonheid van een systeem — gesteld, dat men van de schoonheid overtuigd is — moet weleens wijken voor praktische bezwaren. Deze bezwaren achtten zij in het onderhavige geval onoverkomelijk.

De binnen het Rijk wonende gerechtigden, die b.v. in het buitenland in een loterij, waarvan de hoofdprijs meer dan een waarde van f 1000 vertegenwoordigt, een prijs winnen met een waarde van meer dan f 100, moeten na terugkeer in Nederland een aangiftebiljet opvragen, ten einde de fiscus van dit voordeel op de hoogte te brengen. Indien zij nog enige tijd in het buitenland blijven, zullen zij vermoedelijk zelfs schriftelijk dit aangiftebiljet moeten opvragen, ten einde niet in overtrekking te geraken.

De hier aan het woord zijnde leden waren voorts van mening, dat de gunstige concurrentiepositie van buitenlandse loterijen, veeleer dan door eventuele fiscale vrijstellingen, bepaald wordt door het ontbreken van een maximuminzet en de over het algemeen hogere hoofdprijzen, te meer indien vaststaat, dat aan een fiscale maatregel als de onderwerpelijke toch niet de hand te houden zal zijn.

Premieleningen. Enkele leden zouden gaarne vernemen op welke grond premieleningen van de onderhavige loterijbelasting zouden dienen te worden uitgezonderd. Zij vroegen welke belasting thans van prijzen, c.q. premies uit premieleningen wordt geheven.

Verscheidene leden meenden, dat de Regering terecht een uitzondering gemaakt wenst te zien voor premieleningen. Het deelnemen aan een dergelijke lening heeft, aldus deze leden, een totaal ander karakter dan het deelnemen aan een kansspel als het voorspellen van een reeks wedstrijduitslagen of het kopen van een lot uit de Staatsloterij.

De omzetbelasting. Vele leden verklaarden het voorstel tot wijziging van de omzetbelasting niet sympathiek te vinden, waar het werd gedaan op het tijdstip, dat sportprijsvragen worden geregeld.

Vele andere leden vonden het regeringsvoorstel met betrekking tot de omzetbelasting met de mededeling, dat de Regering voor de huidige bijzondere vrijstelling van de loterijen geen goede gronden meer aanwezig acht, wel zeer sober toegelicht. Zij zouden gaarne nader opheldering verschaft zien.

Verscheidene leden, wier oordeel over de invoering ener loterijbelasting over het algemeen welwillend had geluid, maakten dezelfde wens kenbaar. Gevraagd werd welke motieven er in de bezettingstijd toe hebben geleid, dat de thans in artikel 24, 16°, der Wet op de Omzetbelasting voorkomende uitzondering werd opgenomen, en waarom in 1954 over het handhaven van deze uitzondering geen enkele discussie van de zijde der Regering werd geopend.

Deze leden brachten in herinnering, dat de Tariefcommissie op 1 juni 1959 (B.N.B. 1959/349, rolnr. 85510) heeft beslist, dat de vrijstelling slechts geldt voor loterijen, tot het houden waarvan een vergunning is verkregen, welke huns inziens juridisch sterk aanvechtbare uitspraak het in de memorie van toelichting vermelde gevolg had, dat de K.N.V.B. en de Nationale

Vereniging Caritas wél omzetbelasting verschuldigd zijn over de pools, welke door hen zijn gehouden vóór de datum van de ministeriële vergunning.

Is het feit, zo vroegen zij, dat het in den beginne volmaakt onzeker was of voetbalpools onder de Loterijwet vielen, en voorts het feit, dat reeds een strafrechtelijke veroordeling heeft plaatsgehad, voor de Minister geen aanleiding de inning van de over deze periode verschuldigde omzetbelasting achterwege te laten?

De vele leden, hierboven laatstelijk aan het woord, wezen erop, dat de Regering voorstelt de vrijstelling in te trekken niet alleen van de sportprijsvragen, doch ook voor alle loterijen, welke op grond van artikel 3 van de Loterijwet zijn toegestaan, d.w.z. loterijen met een liefdadig doel, ter bevordering van wetenschap, kunst of een ander algemeen belang. Welke zijn de redenen om hiertoe thans over te gaan?

Ware het — in de lijn van het tot nu toe gevoerde vrijstellingsbeleid — voorts niet volkomen logisch geweest om ook de sportprijsvragen, waarvoor ingevolge artikel 17 van wetsontwerp 5786 vergunning zal kunnen worden verleend „met het oog op de belangen van instellingen, werkzaam *ten algemene nutte*, in het bijzonder op het gebied van sport en lichamelijke opvoeding”, van de heffing van omzetbelasting vrij te stellen?

Welke zijn de zwaarwegende gronden geweest om in dezen een andere beleidslijn voor te stellen, welke bovendien afwijkt van de voor voetbalpools reeds bestaande vrijstelling?

Acht de Minister eventueel termen aanwezig om op de voet van artikel 23, 4°, en 5°, der Wet op de Omzetbelasting vrijstelling van omzetbelasting te bewerkstelligen voor de loterijen, welke worden gehouden ten bate van sociale en culturele instellingen, of is hij van mening, dat deze instellingen reeds op andere gronden niet belastingplichtig zijn?

De budgettaire consequenties. Vele leden vroegen, of een cijfermatig uitgewerkte toelichting kon worden gegeven op de in de memorie van toelichting vermelde raming van de meeropbrengst aan middelen ad f 5 000 000? Op welk bedrag wordt de te verwachten opbrengst van de Loterijbelasting getaxeerd? Hoe luidt de raming, indien het in artikel 20, tweede lid van wetsontwerp 5786 voorgestelde bedrag

- a. verhoogd zou worden tot f 50 000;
- b. verhoogd zou worden tot f 100 000;
- c. geheel zou worden geschrapt?

Wat is de huidige opbrengst van de ten behoeve van de Staat ingehouden 15 pct. op prijzen van de Staatsloterij? Wat verwacht de Regering, dat de opbrengst aan loterijbelasting op de sportprijsvragen zal zijn? Van welk bedrag aan inleggelden is uitgegaan bij de taxatie van de opbrengst aan omzetbelasting op sportprijsvragen? Kan de Regering — over een aantal jaren — een overzicht verstrekken van de aan de Staatsloterij verbonden kosten en de daartegenover staande opbrengsten van de loten en van de 15 pct. inhouding op de gewonnen prijzen?

Artikelen

Artikel 1. Verscheidene leden vroegen of de Regering bij nader inzien niet tot het inzicht neigde, dat het gerechtigd zijn duidelijker ware te omschrijven, al was het alleen al op grond van het feit, dat dikwijls combinaties van personen loten kopen. In het bijzonder in verband met artikel 8 zou dit moeilijkheden kunnen opleveren.

Met betrekking tot het voorgestelde onder *b* werd verwezen naar het algemene gedeelte van dit verslag.

Artikel 2. Gevraagd werd waarom de premieleningen hier in het eerste lid nog eens uitdrukkelijk zouden dienen te worden vermeld. Men wees op artikel 1, tweede lid, onder 2°, van de Loterijwet, waar reeds is bepaald, dat de door een publiekrechtelijk lichaam uitgegeven premielening geen loterij is in de zin van de wet. Gemeend werd, dat handhaving van de voorgestelde redactie tot een door de Regering stellig niet beoogde redenering a contrario zou kunnen leiden met betrekking tot de kansovereenkomsten van levensverzekering.

Vele leden vroegen waarom in het tweede lid alleen van „gehouden” wordt gesproken, terwijl in het eerste lid van „aanleggen en houden” sprake is. Verdient het niet de voorkeur deze terminologie ook in het tweede lid aan te houden?

Vele andere leden merkten op, dat in de Algemene wet inzake rijksbelastingen onder „lichamen” ook doelvermogens worden verstaan. Zij memoreerden, dat een nauwkeurige omschrijving van het begrip „doelvermogen” bij de parlementaire behandeling van de Algemene wet niet mogelijk bleek en dat toen naar eventuele toekomstige heffingswetten werd verwezen. Zij vroegen, of de Staatssecretaris thans bij machte was aan te duiden wat onder bedoelde uitdrukking moet worden verstaan.

Artikel 3. Voor wat het bij het derde lid voorgestelde betrof, werd verwezen naar het algemene deel van dit verslag.

Artikel 4. Vele leden meenden, dat het wèl belasten van prijzen tot f 1000, welke gewonnen zijn in van de belasting niet vrijgestelde loterijen, als een onbillijkheid zal worden aangemerkt in het licht van de in dit artikel vervatte vrijstelling.

Enkele andere leden gaven van dezelfde opvatting blijk. Immers, wie f 1000 wint in een loterij, waarvan de hoogste prijs f 1000 bedraagt, is geen belasting verschuldigd, in tegenstelling tot degene, die een prijs van f 1000 wint in een loterij, welke ook kans biedt op prijzen van méér dan f 1000, en die dan van die f 1000 f 200 belasting moet betalen. Wat is ertegen, om prijzen van geen hogere waarde dan f 1000 of desnoods een lager bedrag vrij te stellen van belasting?

Vele leden zouden een uitvoeriger toelichting dan de reeds verschaftte inzake het tweede lid van dit artikel op prijs stellen.

Zij vroegen of deze bepaling — afgezien van het gewijzigde percentage — wijziging bracht in de belastingheffing (respectievelijk inhouding ten behoeve van de Staat), vergeleken met hetgeen op grond van artikel 11, eerste lid, der Loterijwet thans bij de Staatsloterij gebruikelijk is.

Artikel 6. Ter zake van dit artikel werd verwezen naar het algemeen deel van dit verslag.

Artikel 7. Vele leden verklaarden, van de voorschriften van dit artikel veel administratieve rompslomp te duchten. Is de aangeduide registratie wel noodzakelijk? Ligt hierin niet een nieuwe aanwijzing, dat de voorgestelde belasting beter achterwege kon blijven?

Vele andere leden vroegen, in verband met het tweede lid, of de gerechtigde, indien hij niet direct na uitbetaling een daartoe strekkend verzoek heeft gedaan, ook enige tijd nadat de prijs is uitbetaald van degene, bij wie de prijs betaalbaar is gesteld, nog de in dit lid vermelde gedagtekende nota kan verlangen. Zo ja, hoe lang na uitbetaling zal dit dan mogelijk zijn? Beschikt degene, bij wie de prijs betaalbaar is gesteld, over aantekeningen, een register of iets dergelijks, waaruit kan blijken, aan wie de prijs werd uitbetaald? Zou het niet eenvoudiger zijn om voor te schrijven, dat elke prijsuitbetaling, waarbij belasting wordt ingehouden, gepaard gaat met de uitreiking van een nota?

Aldus vastgesteld 25 februari 1960.

VAN DIS
LUCAS
SCHEPS
NEDERHORST
PESCHAR
VAN DOORN
VAN DEN TEMPEL
DIEPENHORST
DE VREEZE
MEULINK
KLEISTERLEE
COUZY
GEERTSEMA.